

Rīgas brīvostas teritorijas plānojums neatbilst Satversmei

Šodien, 17. janvārī, Satversmes tiesa pasludināja spriedumu lietā Nr. 2007-11-03 “Par Rīgas teritorijas plānojuma daļas 2006.–2018. gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam”.

Satversmes 115. pants noteic, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.

Lieta tika ierosināta pēc Koalīcijas dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai pieteikuma, kurā apstrīdēta Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018. gadam Rīgas brīvostas teritorijā atbilstība Satversmes 115. pantam. Rīgas dome šo pieteikumu neatzina par pamatotu.

Satversmes tiesa spriedumā norādīja, ka lēmumi un normatīvie akti, kas var aizskart personas Satversmes 115. pantā noteiktās pamattiesības, visbiežāk var būt saistīti ar nozīmīgu ekonomisko interešu īstenošanu. Satversmes 115. pants a priori neparedz pastāvošās vides saglabāšanu, liedzot ar ekonomiskajām interesēm saistītu projektu īstenošanu. Taču, izstrādājot teritorijas plānojumu, pašvaldībai pēc iespējas jālīdzsvaro sabiedrības ieinteresētība dzīvot labvēlīgā vidē, no vienas puses, un saimnieciskās attīstības veicināšana, no otras puses.

Satversmes tiesa secināja, ka, izstrādājot apstrīdēto Rīgas teritorijas plānojuma daļu, ir pieļauti vairāki procesuāli pārkāpumi:

- Apstrīdētajam Rīgas teritorijas plānojumam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts neatbilstoši normatīvo aktu prasībām. Rīgas dome bez likumīga pamata deleģējusi stratēģiskā ietekmes uz vidi trūkumu novēršanu Rīgas brīvostas pārvaldei jau pēc plānojuma apstiprināšanas. Turklāt nav vērtēta plānojuma ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000);
- Rīgas dome teritorijas plānojuma izstrādes gaitā nav saņēmusi Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinumu. Konkrētajā lietā inspekcijas atzinums ir nozīmīgs teritorijas plānojuma redakcijas izstrādei un pieņemšanai, jo teritorijas plānojuma izstrādes procesā iestādes vai institūcijas atzinums var radīt atšķirīgu

plānojuma galīgās redakcijas pieņemšanu. Turklāt inspekcija nevarēja sniegt atzinumu Rīgas domes bezdarbības dēļ, respektīvi, Rīgas dome inspekcijai nebija iesniegusi izvērtēšanai nepieciešamos materiālus.

Tiesa minētos procesuālos pārkāpumus uzskata par būtiskiem. Būtisks teritorijas plānošanas procesa pārkāpums ir cita starpā tāds pārkāpums, kura rezultātā pieņemts citāds, nevis tāds lēmums, kāds būtu bijis, ja procedūra tiktu ievērota.

Tiesas atzina Rīgas teritorijas plānojuma daļu 2006. – 2018. gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam un spēkā neesošu no tās spēkā stāšanās brīža, tas ir, 2006. gada 4. janvāra.

Tiesa noteica, ka Rīgas brīvostas teritorijā spēkā ir Rīgas attīstības plāns 1995. – 2005. gadam un attiecīgie Rīgas pilsētas apbūves noteikumi.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stājas spēkā pasludināšanas brīdī. Spriedums tiks publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” un būs pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274